

1 Člověk a jeho svět

žlutá barva – přesun do 5. r., modrá barva – vyškrtнуто (učí se v 5. roč.)

Člověk a jeho svět	4. ročník	
Mezipředmětové vztahy	<ul style="list-style-type: none"> • --> Anglický jazyk - 4. ročník • --> Matematika - 4. ročník • --> Pracovní činnosti - 4. ročník • --> Hudební výchova - 4. ročník • --> Etická výchova - 4. ročník • --> Tělesná výchova - 4. ročník 	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence sociální a personální 	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	<ul style="list-style-type: none"> • ukáže na mapě polohu svého bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> • naše obec na mapě
ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se se zemským povrchem a jeho tvary, vodstvem na pevnině v okolní krajině (místní oblast, region) 	<ul style="list-style-type: none"> • zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině v okolí bydliště
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> • umí pracovat s kompasem nebo buzolou a s jejich pomocí určí světové strany na mapě i v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s kompasem a buzolou • světové strany na mapě • orientační body a linie v okolní krajině
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší náčrt, plán, mapy obecně zeměpisné a orientuje se v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • mapy obecně zeměpisné a tematické, plány, náčrtý
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí měřítku mapy, umí ho použít 	<ul style="list-style-type: none"> • měřítko mapy
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	<ul style="list-style-type: none"> • zná význam barev na mapě 	<ul style="list-style-type: none"> • barvy na mapě

Člověk a jeho svět	4. ročník	
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtly, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmu nadmořská výška 	<ul style="list-style-type: none"> • nadmořská výška
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtly, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí podle legendy značky na mapě 	<ul style="list-style-type: none"> • značky na mapě
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	<ul style="list-style-type: none"> • popíše polohu ČR v Evropě 	<ul style="list-style-type: none"> • poloha ČR v Evropě
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	<ul style="list-style-type: none"> • ukáže na mapě a vyjmenuje nejvýznamnější řeky, pohoří a nížiny ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • povrch ČR • vodstvo ČR
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	<ul style="list-style-type: none"> • ukáže a vyjmenuje nejvýznamnější města ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • města ČR
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává a charakterizuje významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • půdy a zemědělství
<i>ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí</i>		<ul style="list-style-type: none"> • nerostné bohatství a průmysl
<i>ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky</i>		<ul style="list-style-type: none"> • ochrana přírody – národní parky
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> • zná a vysvětlí pojmy domov, krajina, národ 	<ul style="list-style-type: none"> • domov, krajina, národ
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> • zná a vysvětlí pojmy prezident, parlament, senát, poslanec, vláda, ministr, premiér, volby 	<ul style="list-style-type: none"> • hlavní orgány státní moci - základy státního zřízení a politického systému ČR, armáda ČR, státní správa a samospráva
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> • zná významné osobnosti současného politického života 	<ul style="list-style-type: none"> • prezident, premiér, ministři
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a popíše státní symboly ČR, zná jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • státní symboly ČR
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním principům demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> • principy demokracie

Člověk a jeho svět	4. ročník	
ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	<ul style="list-style-type: none"> • umí zvládat vlastní emoce, učí se být ohleduplný 	<ul style="list-style-type: none"> • chování a vlastnosti lidí - pravidla slušného chování
ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní lidská práva a práva dítěte 	<ul style="list-style-type: none"> • základní lidská práva a práva dítěte
<i>ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých</i>		
ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	<ul style="list-style-type: none"> • zná práva a povinnosti žáků školy 	<ul style="list-style-type: none"> • práva a povinnosti žáků školy
ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti
ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchý osobní rozpočet 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti
ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	<ul style="list-style-type: none"> • porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti
ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	<ul style="list-style-type: none"> • zná a vysvětlí pojem globální problémy životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • globální problémy životního prostředí
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na časové ose 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace na časové ose
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	<ul style="list-style-type: none"> • chápe čas jako fyzikální veličinu 	<ul style="list-style-type: none"> • čas jako fyzikální veličina
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s dějinami jako s časovým sledem událostí 	<ul style="list-style-type: none"> • dějiny jako časový sled událostí
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	<ul style="list-style-type: none"> • zná a vysvětlí pojmy letopočet, generace 	<ul style="list-style-type: none"> • letopočet, generace
ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;	<ul style="list-style-type: none"> • používá různé informační zdroje pro poznání minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> • využití materiálů z archivů, muzeí, knihoven

Člověk a jeho svět	4. ročník	
zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek		
ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	<ul style="list-style-type: none"> • odliší minulost od současnosti a seznámí se s nejstaršími událostmi historie naší vlasti 	<ul style="list-style-type: none"> • nejstarší události historie naší vlasti (život v pravěku; kupec Sámó; Velkomoravská říše; Konstantin a Metoděj)
ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	<ul style="list-style-type: none"> • převypráví některou z pověstí z našich nejstarších dějin 	<ul style="list-style-type: none"> • Staré pověsti české
ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	<ul style="list-style-type: none"> • popíše způsob života lidí v různých etapách historie 	<ul style="list-style-type: none"> • významná období a osobnosti českých dějin (první Přemyslovci - Bořivoj, Ludmila; kníže Václav a Boleslav; Slavníkovci a sv. Vojtěch; Oldřich a Božena; Břetislav a Jitka; Kosmova kronika; Anežka česká; král železný a zlatý; král Jan a Eliška Přemyslovna; Karel IV.; Jan Hus; husitské války; Jiří z Poděbrad; Rudolf II.)
ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	<ul style="list-style-type: none"> • na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost, způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • významná období a osobnosti českých dějin (první Přemyslovci - Bořivoj, Ludmila; kníže Václav a Boleslav; Slavníkovci a sv. Vojtěch; Oldřich a Božena; Břetislav a Jitka; Kosmova kronika; Anežka česká; král železný a zlatý; král Jan a Eliška Přemyslovna; Karel IV.; Jan Hus; husitské války; Jiří z Poděbrad; Rudolf II.)
ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	<ul style="list-style-type: none"> • stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin 	<ul style="list-style-type: none"> • významná období a osobnosti českých dějin (první Přemyslovci - Bořivoj, Ludmila; kníže Václav a Boleslav; Slavníkovci a sv. Vojtěch; Oldřich a Božena; Břetislav a Jitka; Kosmova kronika; Anežka česká; král železný a zlatý; král Jan a Eliška Přemyslovna; Karel IV.; Jan Hus; husitské války; Jiří z Poděbrad; Rudolf II.)
ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	<ul style="list-style-type: none"> • pamatuje si důležité státní svátky a zná jejich tradici a historické kořeny 	<ul style="list-style-type: none"> • státní svátky a významné dny
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy živá a neživá příroda 	<ul style="list-style-type: none"> • živá a neživá příroda
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vzájemné vztahy živých organismů a neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • vztah živé a neživé přírody, potravní vazby rostlin, hub a živočichů
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a vysvětlí základní podmínky života 	<ul style="list-style-type: none"> • význam vzduchu, vodstva a půdy pro život, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, složení a proudění vzduchu • základní podmínky života

Člověk a jeho svět	4. ročník	
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	<ul style="list-style-type: none"> • zná rozdíl mezi horninami a nerosty 	<ul style="list-style-type: none"> • horniny a nerosty
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • zkoumá základní přírodní společenstva, která se vyskytují na území ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • základní přírodní společenstva
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje zástupce rostlin a živočichů v jednotlivých přírodních společenstvech a jejich přizpůsobení prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • společenstva okolí lidských obydlí • společenstva polí • společenstva vod • společenstva lesů
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vzájemné vztahy mezi organismy 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemné vztahy mezi organismy
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	<ul style="list-style-type: none"> • třídí živé organismy podle společných znaků na živočichy, rostliny a houby 	<ul style="list-style-type: none"> • třídění živých organismů (živočichové, rostliny a houby)
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	<ul style="list-style-type: none"> • popíše znaky života a stavbu těla vybraných živočichů, rostlin a hub 	<ul style="list-style-type: none"> • znaky života a stavba těla živých organismů
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	<ul style="list-style-type: none"> • třídí živočichy na masožravce, býložravce a všežravce 	<ul style="list-style-type: none"> • třídění živočichů (masožravci, býložravci, všežravci)
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje byliny a dřeviny, stromy a keře 	<ul style="list-style-type: none"> • stromy a keře, stromy listnaté a jehličnaté, byliny
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	<ul style="list-style-type: none"> • rozdělí rostliny na kulturní, plané, jednoleté, dvouleté a vytrvalé 	<ul style="list-style-type: none"> • rostliny kulturní, plané, jednoleté, dvouleté a vytrvalé
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	<ul style="list-style-type: none"> • pozná základní hospodářské rostliny a plevely 	<ul style="list-style-type: none"> • hospodářské rostliny a plevely

Člověk a jeho svět	4. ročník	
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	<ul style="list-style-type: none"> • zapojuje se do třídění odpadů 	<ul style="list-style-type: none"> • třídění odpadů, likvidace odpadů
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam půdy, lesů a vodních ploch pro člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • působení lidí na krajinu, vliv krajiny na život lidí, význam půdy, lesů a vodních ploch
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si význam ochrany přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů
ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	<ul style="list-style-type: none"> • uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> • rizika v přírodě spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi • mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi
ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	<ul style="list-style-type: none"> • v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> • vhodné reakce na pokyny dospělých v souladu s pravidly ochrany
ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	<ul style="list-style-type: none"> • zkoumá látky a jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti, třídění látek, změny skupenství
ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pokusy za použití jednoduchých měřidel, užívá základní jednotky 	<ul style="list-style-type: none"> • základní jednotky, měřidla
ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	<ul style="list-style-type: none"> • umí měřit veličiny: délka, hmotnost, teplota, čas 	<ul style="list-style-type: none"> • měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	<ul style="list-style-type: none"> • vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování 	<ul style="list-style-type: none"> • nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě, bezpečné chování
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	<ul style="list-style-type: none"> • prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli chodce a cyklisty 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečné způsoby chování a jednání (dopravní hřiště)
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	<ul style="list-style-type: none"> • zná nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií 	<ul style="list-style-type: none"> • nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním 	<ul style="list-style-type: none"> • závažná a drobná poranění • první pomoc při drobných poraněních (lékárnička)
ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje	<ul style="list-style-type: none"> • ukáže polohu svého bydliště na mapě 	<ul style="list-style-type: none"> • naše obec na mapě

Člověk a jeho svět	4. ročník	
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se se zemským povrchem a jeho tvary, vodstvem na pevnině v okolní krajině (místní oblast, region) 	<ul style="list-style-type: none"> • zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině v okolí bydliště
ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany	<ul style="list-style-type: none"> • chápe práci s kompasem nebo buzolou a s jejich pomocí určí světové strany na mapě i v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s kompasem a buzolou
ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany		<ul style="list-style-type: none"> • světové strany na mapě
ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě		<ul style="list-style-type: none"> • orientační body a linie v okolní krajině
ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje náčrt, plán, mapy obecně zeměpisné a orientuje se v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • mapy obecně zeměpisné a tematické, plány, náčrty
ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí měřítku mapy, umí ho použít 	<ul style="list-style-type: none"> • měřítko mapy
ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě	<ul style="list-style-type: none"> • poznává význam barev na mapě 	<ul style="list-style-type: none"> • barvy na mapě
ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí pojmu nadmořská výška 	<ul style="list-style-type: none"> • nadmořská výška
ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě	<ul style="list-style-type: none"> • umí vysvětlit podle legendy značky na mapě 	<ul style="list-style-type: none"> • značky na mapě
ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí	<ul style="list-style-type: none"> • ukáže na mapě polohu ČR v Evropě 	<ul style="list-style-type: none"> • poloha ČR v Evropě
ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a ukáže na mapě nejvýznamnější řeky, pohoří a nížiny ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • povrch ČR • vodstvo ČR
ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a ukáže nejvýznamnější místa ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • města ČR
ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky	<ul style="list-style-type: none"> • pozná a vysvětlí pojmy domov, krajina, národ 	<ul style="list-style-type: none"> • domov, krajina, národ
ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky	<ul style="list-style-type: none"> • pozná a vysvětlí pojmy prezident, parlament, senát, poslanec, vláda, ministr, premiér, volby 	<ul style="list-style-type: none"> • hlavní orgány státní moci - základy státního zřízení a politického systému ČR, armáda ČR, státní správa a samospráva
ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky	<ul style="list-style-type: none"> • pozná významné osobnosti současného politického života 	<ul style="list-style-type: none"> • prezident, premiér, ministři
ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky	<ul style="list-style-type: none"> • pozná, vyjmenuje a popíše státní symboly ČR, zná jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • státní symboly ČR
ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> • umí sestavit základní pravidla soužití ve třídě a ve škole ve spolupráci se spolužáky a učitelem 	<ul style="list-style-type: none"> • třídní pravidla
ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> • pochopí význam komunikace s ostatními lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> • příbuzenské a mezigenerační vztahy
ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí základním principům demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> • principy demokracie

Člověk a jeho svět	4. ročník	
ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p <i>održuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • umí zvládat vlastní emoce, učí se být ohleduplný, aby předešel rizikovým situacím a chování 	<ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy, komunikace
ČJS-5-2-03p <i>uveďte základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pozná práva a povinnosti žáků školy 	<ul style="list-style-type: none"> • práva a povinnosti žáků školy
ČJS-5-2-04p <i>používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvádí příklady základních příjmů a výdajů domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti
ČJS-5-2-04p <i>porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uveďte příklady rizik půjčování peněz</i>	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s rizikem půjček 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti
ČJS-5-2-04p <i>sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uveďte příklady základních příjmů a výdajů</i>	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se se sestavováním jednoduchého rodinného rozpočtu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p <i>rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách</i>	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s některou z místních pověstí 	<ul style="list-style-type: none"> • minulost a současnost českých dějin
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p <i>uveďte významné události, které se vztahují k regionu a kraji</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zkouší porovnat na konkrétních případech minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> • minulost a současnost českých dějin
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p <i>rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vypráví s dopomocí o způsobu života a práce předků na našem území v různých etapách historie 	<ul style="list-style-type: none"> • významná období a osobnosti českých dějin
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p <i>uveďte významné události, které se vztahují k regionu a kraji</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zkouší stručně charakterizovat historický přínos vybraných významných osobností českých dějin 	<ul style="list-style-type: none"> • významná období a osobnosti českých dějin
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p <i>vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> • regionální dějiny
ČJS-5-4-01p <i>na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody</i>	<ul style="list-style-type: none"> • na jednotlivých případech poznává propojenost živé a neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • živá a neživá příroda
ČJS-5-4-03p <i>zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí</i>	<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s přizpůsobivostí živých organismů rozmanitým podmínkám na zemi 	<ul style="list-style-type: none"> • přizpůsobivost rostlin a živočichů
ČJS-5-4-05p <i>zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá prakticky péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata, ví, co je to přizpůsobivost rostlin a živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> • přizpůsobivost rostlin a živočichů
ČJS-5-4-05p <i>popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují</i>	<ul style="list-style-type: none"> • popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují 	<ul style="list-style-type: none"> • přizpůsobivost rostlin a živočichů • rizika v přírodě
ČJS-5-4-06p <i>reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>	<ul style="list-style-type: none"> • v modelových situacích zkouší schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> • mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi • modelové situace různých ohrožení (požár, povodeň, autonehoda...)

Člověk a jeho svět	4. ročník	
ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami	<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pokusy, seznamuje se se základními jednotkami 	<ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti, třídění látek, změny skupenství • základní jednotky, měřidla
ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	<ul style="list-style-type: none"> • objeví nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování 	<ul style="list-style-type: none"> • nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě, bezpečné chování
ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti	<ul style="list-style-type: none"> • v situaci dopravního hřiště se učí bezpečné způsoby chování a jednání v roli chodce a cyklisty 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečné způsoby chování a jednání (dopravní hřiště)
ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky	<ul style="list-style-type: none"> • naučí se uvědomovat si nebezpečí návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> • návykové látky a jejich nebezpečí
ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	<ul style="list-style-type: none"> • prakticky se naučí ošetřit drobná poranění a seznámí se s druhy poranění ohrožující život 	<ul style="list-style-type: none"> • závažná a drobná poranění • první pomoc při drobných poraněních (lékárnička)
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
- volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
- občan jako odpovědný člen společnosti		
- Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
- komunikace v různých situacích (asertivní komunikace; dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci; pravda, lež a předstírání v komunikaci)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění		
- cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
- právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
- les (les v našem prostředí)		
- pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich)		
- vodní zdroje (důležitost pro krajinou ekologii)		
- lidské sídlo - město - vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
- voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty)		
- ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny)		
- půda (zdroj výživy, ohrožení půdy)		
- přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
- náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)		

Člověk a jeho svět	4. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> - aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace) - prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví) 		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
<ul style="list-style-type: none"> - základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka) 		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
<ul style="list-style-type: none"> - způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů) 		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
<ul style="list-style-type: none"> - otázka lidských práv, základní dokumenty 		

Pozn. Výstupy a učivo pokrývající minimální doporučenou úroveň jsou označeny kurzívou.